

Облік розрахунків з постачальниками та підрядниками ведеться в Журналі-ордері № 3 с.-г. та відомості аналітичного обліку, Реєстрі операцій з розрахунків із постачальниками та підрядниками № 3.1

Надходження товарів від постачальників та підрядників оформлюється на підставі товарно-транспортних накладних (ТТН) та рахунків фактур.

Доцільно вести аналітичний облік по наступним напрямкам:

- в розрізі контрагентів;
- в розрізі договорів;
- в розрізі терміну погашення.

Аналітичний облік згідно з дотриманням терміну погашення, передбачених договором, дає можливість сформувати в договорі розділ «Особливі вимоги», в якому можна буде передбачити пеню за прострочення, що дасть можливість підприємству отримати додатковий внереалізаційний дохід.

Аналітичний облік розрахунків по імпортних операціях можна здійснювати в розрізі країн, а всередині їх – в розрізі постачальників або номерів контрактів. В будь-якому випадку повинен бути забезпечений чіткий контроль своєчасності розрахунків по кожній поставці товарів. Аналітичний облік повинен вестись за місяцями зберігання і обліковими (товарними) партіями, при визначенні ознак яких береться до уваги: характер товару, можливість зберігання партії в процесі перевезення, перевалки, зберігання вантажу.

Полюха О.С., Варчук О.А.

Особливості аудиту касових операцій

Підприємства зобов'язані зберігати вільні грошові кошти в установах банків. В окремих випадках підприємства беруть участь в процесі наявно-грошового звернення – при оплаті праці штатних і нештатних співробітників, закупівлі матеріалів, видачі співробітникам авансів на витрати на відрядження та інше. У зв'язку з цим підприємство може мати в своему розпорядженні наявні грошові кошти. Для зберігання грошових коштів призначена каса підприємства [1].

Метою аудиту готівково-розрахункових операцій є встановлення об'єктивної істини щодо достовірності та об'єктивності відображення в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності готівково-розрахункових операцій та доведення цієї істини через висновок до користувачів.

При здійсненні аудиту готівково-розрахункових операцій аудитору необхідно [2]:

- дати оцінку стану внутрішнього контролю за рухом і збереженням грошових коштів та інших цінностей у касі підприємства;
- у залежності від оцінки стану внутрішнього контролю встановити метод організації аудиту: суцільний, вибірковий чи комбінований, та визначити необхідність проведення фактичного контролю.
- перевірити за обраним методом:
  - 1) забезпечення умов зберігання готівки та інших цінностей у касі при надходженні їх із банку і при здаванні їх у банк;

- 2) забезпечення порядку збереження чекових книжок;
- 3) забезпечення контролю за випискою чеків і отримання за ними грошей;
- 4) дотримання порядку документального надходження грошей у касу і їх видачі;
- 5) своєчасність оприбуткування готівкових грошей;
- 6) дотримання ліміту готівки в касі й умов видачі грошей під звіт на операційні та інші потреби;
- 7) стан обліку касових операцій;
- 8) застосування реєстраторів розрахункових операцій.

Касові операції підприємства регулюються Положенням про ведення касових операцій у національній валюті в Україні, затвердженим постановою Правління НБУ від 15.12.2004 р. № 637.

Інформація про наявність та рух готівкових коштів знаходить відображення на рахунку 30 "Каса" та в фінансовій звітності: Ф № 1 "Баланс", розділ II, у складі рядків 230 і 240; Ф № 3 "Звіт про рух грошових коштів"; Ф № 5 "Примітки до річної фінансової звітності", розділ VI "Грошові кошти", рядок 640 [3]. Рахунок 30 "Каса" призначений для узагальнення інформації про наявність та рух грошових коштів у касі підприємства. Згідно Положення «Про ведення касових операцій в національній валюті в Україні», в касі можна зберігати невеликі грошові суми в межах встановленого ліміту для оплати дрібних господарських витрат, видачі авансів на відрядження і інших невеликих платежів.

Метою аудиторської перевірки операцій з грошовими коштами є встановлення відповідності вживаної в організації методики обліку операцій по руху грошових коштів нормативним документам, що діють, для формування думки про достовірність бухгалтерської звітності у всіх істотних аспектах. Підзвітні особини зобов'язані податі до бухгалтерії підприємства разом із невикористаним залишком готівки авансовий звіт про витрачання одержаних в касі торб у такі рядка [4]:

- за відрядженням – протягом трьох робочих днів після повернення з відрядження;
- на закупівлю сільськогосподарської продукції, продуктів її переробки та заготівлю вторинної сировини, крім металобрухту – протягом десяти робочих днів з дня видачі готівки під звіт;
- на всі інші виробничі (господарські) споживи – наступного робочого дня після видачі готівки під звіт.

За результатами перевірки складається звіт, який містить опис всіх виявлених порушень і рекомендацій по їх усуненню.

Література:

1. Закон України «Про аудиторську діяльність» від 14.09.2006// ВВР, 2006. – № 44, ст. 432.
2. Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» від 16.07.99 р. № 996-XIV (Зі змінами та доповненнями).
3. Кулаковська П.П., Піча Ю.В. – Організація і методика аудиту. – 2005, С.236 – 263.
4. Кавторєва Я., Савченко О., Свіріденко А. Справжній бухоблік. – Харків: видавницький дім «ФАКТОР». 2006. – С. 39 – 64.